

ملايڪر الدين

№25.

قہنی ۱۳ فیک

۲۵

پر ملا اید یا بیک بر خان اید قانون اساسی اولماز ، اما بر ملا ننگ

مجموعه نك ادرسی: نقیاس وارانوفسکی كوچه ده نومره ۴۷

ملا نصرالدين اداره سی

Тифлисъ. Воронцовская улица № 47.

РЕДАКЦИЯ ЖУРНАЛА

„Молла Насреддинъ“

• اداره به گوندریلین مکتوب و مقاله لر اجتی ترک دیلندہ

زیلمش اولماسالار، چاپ اولوندا یا جاقلار.

آبونه قیمتی نقلیسه و غیر شهرلرہ یانوارک اولندن
دقمارک اوتوز برتک، یعنی

۱۲ آبلنی . (۵۲ نسخه) - ۵ منات

۹ ابلنی . (۳۹ نسخه) - ۴ منات

۶ ابلنی . (۲۶ نسخه) - ۳ منات

۳ ابلنی . (۱۳ نسخه) - ۱ منات ۶۰ قک

اجتی مملکتکله ۱۲ ابلنی ۶ منات، ۶ ابلنی ۴ منات
سخسی - اداره مزده ۱۰ قک، اوزگه شهرلرده - ۱۳ قک

بازار ۱۰ جمادی الاخر ۱۳۲۵

هر هفته نشر اولنور

۸ ایول ۱۹۰۷

آجلار

فارسلارده برسوز وار دیبه رلر نه «هر
کس آز بیلر جانی راحت دره». بو سوز چوخ
یاخشی سوز در .

حقیقت . هر کس که زنگه زور و قاراباغ
مخالندن خبردار دکل . دخی نه دردی وار ؟

زنگه زور محالی نك بشمچی اوچاستوفی
بالمره داغیلوب . ایرمنی مسلمان دعواسی
باشلانندان بو اوچاستوفک اهالی سی ایوبه ابو
چورک دیله نیر و آجدنان قیریلیر ، سییان محلا .
لی و اوچومچی دوردومچی اوچاستوفک ایکی
ایل در اکین اکمیر ، اوندن اوتری که تخم
یوخدر .

قاراباغ محالی نك دوردومچی اوچاستوفی
نی تماماً چکنکه بیوب قورتاروب . کندلی لر
ایندی آزدان چوخ دان اونک بونک آغاچنه
دیرماشوب توت بیرلر ، اما سوکرا معاموم دکل
نه بیه چکلر . تخم زاد صحبتی هیچ آزاده ده
یوخدر ، چونکه بو ساعت آجدنلار و الارینه
دوشی بیرلر که اولمه سونلر .

من گنه باشه دوشمیرم که بو سوزلری من
لیه یازیریم ، و بو سوزلر نه به کرک در و کیمه
لازم در و بونلاری یازماقندن نه اولسون .
بر حاشیه چیخاق ،

بیلدیر مردار ایرمنلر آرماویر شهرنده ایون
آینده آج فارداسلارندن اوتری یوز مین بوط

ادبیات

پاه! آتونان نه آغر یاندی بو اوغلان اولوبه!
نده تر بنیمور اوستنده کی یورغان اولوبه!

○○○○○○○○

بو قدر قشقریقا دوردی قوهوم قومشی تمام
ده بریشمزده و یروبردر دیه سن جان اولوبه!

○○○○○○○○

دیگه اولماز دریلر تک یاتوب البت دوراجاق
اولیلر یاتماقیدر یوخ بوگا پایان اولوبه!

○○○○○○○○

چوق سووقدر چیقان آهسته جه تک تک نفسی
بدننده دونوشوب لخته له نوب قان اولوبه!

○○○○○○○○

جومو خوب جاننه بتلر بره لر حس ایدمه میر
چالسه عقربده هنوز ایله مز اممان اولوبه!

○○○○○○○○

هانسی بر دو ققوره عرض ایتدیم آنک علتنی
دیدي چک بوندن الک بوشلا بو چوقدن اولوبه

○○○○○○○○

نه (ماساز) ایله نه (مصنوعی تنفس) له بونک
ونه (داغ) ایله اولور دردینه درمان اولوبه!

○○○○○○○○

بونی حتی درشونوب جمله مسلمان اوشاقی
هر ولایتده دیورلر پای آتونان اولوبه!

نیاسنده حاضر ایله دیلر و باشلا دیلار آج ایر-
میلرله پایلاماغه .

اما باکوده اوقیتیار آینده شخص تام ایله
اعاله قامیسیاسی قورولدی حقیقتنا حقیقتنا یا الله
دیبه دیبه استخاره ایله ایله ساعت خوشیا
خوشیا آتجاق آیریل آینده زنگه زور محاله
بیش آتی مین بوط اون گوندریلر و بوطی
ایکی منات اون قک دن سناقدیلر آجلارا .

بو سوزلری یازاندان سوکرا یاندیم و
بیله یوخ یوخ گوردیم : یوخیده گوردیم که منم
بو سوزلری می غیرتلی مسلمان فارداسلار اوخو-
یاندان سوکرا دیبولر نه اینلک نه ایله میک،
آخرده فکرشوب بر بیله قرارداد ایدوبلر :
اولا : بیلدیر باکو قامیسیاسنه جمع اولان
قرخ مین مناتک فالاننی چیخارتسولار میدانه .

ثانیا : باشلا سونلار هر یانده و هر بر
مسلمان ولایتده گنه اعانه جمع ایله مگه .

و ثالثا : ایندی دن وبی تاخیر باشلا سونلار
اوجوز قیمته آریا ، بوغدا و داری آلماغه
و آلدانان سوکرا بر نیجه امین آدم واسطه
سبله گوندرسولر زنگه زور و قاراباغ آجلار-
ینه که بر قدرینی یسونلر و بر قدرینی تخم
ایله سولر .

سوکرا یوخ یوخ دان آیتدیم و اوز اوزیمه
دیدیم : دوغری ایمش که دیبه رمشلر : آج
تویوخ بوخوسنده داری گورهر .

«چرچراما»

مزمولو لاپ بوکه برپاره اوروس (داما) لری
قوشولوب بونلره دیرلرکه مسلمان اولوبه!
○○○○○○○○
امان آی ملا ذایی برکتاب آچدیر فاله باق
تاپاسان چاره سنی سنده دی اوردان اولوبه!

جفکیات

منیم عقلم لاپ چاشوب . های باشی
سالوب آشاغه اوز ایشنه مشغول دی: اکیچی
اکیچی ایگیر، آلیش ویریشی، آلیش ویریشی
ایلیور، خانلار قوش آوینه گیدیزلر، ملالار
صیغه ایدرلر، غازیجی ار غازیته لری یازیرلار،
مختصر که هره . باشی آشاغه سالوب دینمز
سویله مز ساکت و صامت اوز ایشلرینده در،
اما من باشی بلالی، من بندر بندی، من
اللهک نظرندن دوشمش، من بدیخت لاپ
دملی دیوانه اولمشام .

معناز، جفک، دام نان دوشمه سوز
قاله دی که مندن چیخما من اولسون .

اندی ده بر یله سوز فکریمه گلوب .
آمان اولوم های کوو سالیبون، قویون
سوزیمی دیوم، قوتاریم، بزده اوخویوگر، و
اوخویاندان سوگرا بر آزده فکرله شون،
کنه فکرله شون، آخرده هر نه جوابگر
اولسه دیون .

من بونسی دیمک ایبتورم که بز
اوشاقلاریمزی گوندهریریک کیدوب طب علمی
اوخویوب و حکیمک شهادتنامه لری آلوب
قیدرلار بزم ایچمه و باشیلولار حکیمک
ایله مکه، نهجه مثلا بزم ایچمه مشهوردر
دیورلر که اوروس حکیمی . بلی، بزم
حوالاردده اوروس حکیم لری کمی علم
اوخویوب حکیم اولورلار .

من برجه بونسی قانا بیامیم که بز
مسلمانلارا درس قورتارمش حکیم لازمدر
یا اینکه لازم دگل .

بو سوزلری اوخویان هیچ فکر ایله مسون
که من ظرافت ایلیورم . بو مسئله ولج
مشکلرک بری در، و بقانده منم چوخ سوزوم

منم و بو باره ده . من هر نه که یازیرام منم
سیندی سوزومدر .

بلی، بویورگر گورمک اوروس حکیم لری
یعنی طب علمی اوخویوب شهادتنامه آلمش
حکیملر مسلمانلار ایچون لازمدر، یا اینکه
لازم دگلر .

بونلی یلمک چوخ واجبدر، واجبندنده
واجبدر، اوندان اوتری که اگر همین
حکیملر مسلمانلار ایچون لازم اولماسالار،
دخی بوندان سوگرا اوشاقلاریمزی نه ایچون
قویاق گیدوب حکیمک درسی اوخویوب
گلسونلر .

هیچ کس خیال ایله مسون که بو مسئله
خزدا مسئلهدر، اوندان اوتری که اگر علمی
حکیملر بزه لازم اولماسالار، دخی نه خرج
چکمک و ناخوشک اوسته . اوخومش
حکیم گتورمک، اگر ییله اولسه، دخی
نه دوقفور بازلقدرد؟

منن چوخ توقع ایدیرم که بویوراسگر
گورمک آیا بز مسلمانلار روس حکیمی یا اینکه
علم اوخومش حکیم لازمدر یا یوخ .

منم جوابم:

منم، یعنی ملا نصرالدین، دیورم که
بزله علمی حکیم یا لازمدر، یاده که
لازم دگل .

باشیلا بگر، گورورسگر که سوزی بردن
بره دیوب قورتارمادیم، دوغری سی که والله
قورخورام . قورخورام های کوو سالاسگر،
قورخورام گنه اوردوباد فرمیزی سفقال
کربلائی لازمی گنه باشیالار که ملا نصرالدین
قودوروب .

کیچن نومره مزده یازمشدیق که شیشه لی
یجیا کسی اوروس حکیمی نک سوزینه باخدیوب
و آناسی ایچون زملی آلوب آبارمیوب، و
آناسی همان گون آخشام وقتی وفات ایدوب .

ایندی گور یجیا کسی بزه نه یازیر:
یجیا کسی نک اداره مزه گلن مکتوبی:

جناب ملا نصرالدین، زورنالگرک ۲۳ می
نومره سنده مکا گولورسگر که اوروس
حکیمی نک سوزینه باخداد، اناام ایچو
دملی آلوب آبارمادیم . جناب ملا عمو،

ناحق بره مکا گولورسگر، و منم یوبارده
بر تیکه کتنامه یوخدر، او سیه که بز
مسلمانیق، و معلومدر که هر ملنک بر کتایی
اولار، بزده که مسلمانیق، بزیمده کتایمز
«اختیارات» کتایی در، و بونتا به ده که بر کسک
سوزی اولا ییلمز، و آشکاردی که بو کتایک
بارهنده هیچ کسک هنری یوخدر بر سوز
دانش سون، چونکه بو کتایک ایله بر کتایدر
که من چارسو ایله کیچن وقت همیشه
گورمشم که بزمیم مؤمن حاجی لاریز و
ملالاریم «اختیارات» کتایی لرینه آلانده
اول کرک او ییله سوگرا آچوب اوخویولار،

و همان کتایک ۸۹ می صحیفه سنده یوخاری دن
اون دورودومی سطرده یازیلوب: «هر کس
آیک اوتنده قن آدیسه، دردی آرتار و
ضعیف دوشدر» ایندی، آی ملا ذایی، من
باشمه نه چاره ایله ایدیم که اوروس حکیمی
بز گله، گونی جادی الاؤل آیک اونلی ایسی .

دخی منم بارم نه ایدی، دخی من اوگونلی
نه طور زملی گنوره ییله ردیم ایوه . آتامده
که وفات ایله دی، البت که اهل تمام ایتم
دخی منم اوستومه نه حق ایله گولورسن .
والسلام . شیشه اهل یجیا کتایی .

یجیا کسی نک همین کاغذی بزه چاتان
کسی بز «اختیارات» کتایی آچوب باخدیق
و گوردیک که یجیا کسی یازدیقلاری نلما
صحیحدر . سوگرا بز همین کتایی باشندان
آخره تک اوخودوق و گوردیک که بو کتایک
باشندان آخره تک حکیمک دن دانشیر و هیچ
بر درد و آزار یوخدر که بو کتایده اوکا
بر چاره اولماسون . مثلا، کتایک ۹۰ می
صحیفه سنده کتاب یازان باش قیرخدیرمادین

صحت آچوب یازیر که هر کس آیک اوتنده
باشی قرخدیسه عمری آز اولار، آیک
ایکی سنده قرخدیسه، ایسته دیکه عمل گله .
اوجونده قرخدیسه، ضرر توخوار . و
آخره تک بو جور یازیلوب .

هله بونلار قالسه، کیچک قان آدی برماق
مشله سنه . دوغردار . مسئله حاجب مشله لرک
ری در . هاند روس حکیمی ایندی یه کمی
وب اوتنده ناخوش قان آدیسه
د ضعیف دوشدر . ییله اولان

سورته دخي نه لازمدر بر ايله چيكمك ياننه كينمك و ييله بر حكيي ناخوش اوسته گنورمك؟ من نه ايلبورم ايله بر حكيي كه بو طور آسان ايشردن خبري بوخدر . دخي اونك علمي مكا نه لازمدر . دخي اونك نه علمي وار . دخي نه وقتور بازلقدر . حقيقت بو مسئله ايله بر خردا مسئله دكل . بزيم مسلمان جماعت بو باره ده كرك چوخ دقت ايله سون . دوغردانده ، هر كس ايسيتور ، « اختيارات » كتابي آچوب باخسون و گورسون كه بر ناخوشلق واردى كه اوگا بو كتابه بر چاره يازيلماش اولسون .

اما من برچه شيئي باشه دوشمورم : گنه بولنگله ييله بزيم بر پاره مسلمانلار دارا دوشنده كيدوب ناخوشلارينه اوروس حكيي كاتوررير . من او زوم نخبوانده اوز گوزوم ؛ ايله گورموشم كه مؤمن حاجي لارينز « اختيارات » كتابي اللريشه آلان وقت ايله بيل كه بر مقس كتاب اللريشه آلولار ، و او ش آچوب اوخومبولار . اما بوليله برابر گنه همان مؤمن حاجي لارينز داره دوشنده كيدوب ناخوشلارينه اوروس حكيي كاتوررير .

من بو ايشلري باشه دوشه بيليرم . آنجاق من بويي ديورم كه يا اوروس حكيي ، ياه اختيارات » كتابي ، هر كس ايسيتور ، بوگا اغتقاد ايله سون ، هر كس ايسيتور اوگا اعتقاد ايله سون . اما بولنده هيچ كس ياندان چيخارتماسون كه طيب نه قدر جاذق اولور اولسون ، ايسهز كه عمرينك اولندن آخريته تك بورويا دارالفنونلرنده علم اوخوش اولسون ، اما بر صورته ده كه « اختيارات » كتابندن اونك خبري بوخدر ، من اوگا نه حكيي ديهرم ، نه ناخوشومك اوسته كاتوررم . هيچ كس ديه سون كه من ظرافت ايلبورم . بو منم دوغري سوزومدر .

«ملا نصرالدين»

كنجهلي اوخوجيلارينزگ برنيچه ، من ايله چيكمك ياننه كينمك و ييله بر حكيي ناخوش اوسته گنورمك؟ من نه ايلبورم ايله بر حكيي كه بو طور آسان ايشردن خبري بوخدر . دخي اونك علمي مكا نه لازمدر . دخي اونك نه علمي وار . دخي نه وقتور بازلقدر . حقيقت بو مسئله ايله بر خردا مسئله دكل . بزيم مسلمان جماعت بو باره ده كرك چوخ دقت ايله سون . دوغردانده ، هر كس ايسيتور ، « اختيارات » كتابي آچوب باخسون و گورسون كه بر ناخوشلق واردى كه اوگا بو كتابه بر چاره يازيلماش اولسون .

اما من برچه شيئي باشه دوشمورم : گنه بولنگله ييله بزيم بر پاره مسلمانلار دارا دوشنده كيدوب ناخوشلارينه اوروس حكيي كاتوررير . من او زوم نخبوانده اوز گوزوم ؛ ايله گورموشم كه مؤمن حاجي لارينز « اختيارات » كتابي اللريشه آلان وقت ايله بيل كه بر مقس كتاب اللريشه آلولار ، و او ش آچوب اوخومبولار . اما بوليله برابر گنه همان مؤمن حاجي لارينز داره دوشنده كيدوب ناخوشلارينه اوروس حكيي كاتوررير .

يه تك بزه برنيچه دفته گللاي ايدوبلر كه اولاردا مجموعه سي گيدوب صاحبلرينه چاتمير . بر بويي چوخدان بيليريك ؛ بولگ سببي بودر كه كنجه بوچت خانه سنده برمسلمان كاغذ . پايلياي وار . بر همان كاغذ پايلياه اختيار ويرمشيك كه مشتريلرمزدن قباچه بر شئي آلميونجه اولارگ زورنالني آياروب ويرمه سون . ايندي بر جميع كنجهلي مشتريلريمز خبر ويريريك كه هر كس ايسيتور كه اونك زورنالني ني مسلمان كاغذ پايلياي اوز وقتنده آياروب ويرسون ، كرك همان كاغذ پايلياه بر شئي ويرسون ، يوخسه بيله اولماسه اونك زورنالني اوز وقتنده چاتماجاق ، و چاتماسه ده هيچ كس بزدن اينچيمه سون .

اداره نك وكيلى « دهلي »

قديم عربلرگ ايچنده برييله عادت وار ايندي كه قيز اوشاغى آتادان اولان كمي توتوب اولي بوغارمشار . اما شكر اولسون اللهه ، بز بوباره ده عزيلر دن برآز ياخشى بق بز قيز اوشاغى ني بوغوروق . اما اوز آرامدي قيز اوشاغى بر شئي دكل . من بويي چوخ برده گورمشم كه قيز اوشاغى اولان ايوده خير بركت اولبور . و چوخ ايوده قيز اوشاغى دوشمور ، منم بر خلام وار ايندي ؛ گلگني اوغلان دوغانده قرخي چيخالا كمي هر كون گلگنه قوبناق پيشيره دي . اما قيز دوغانده يوان چوركدن سواي بر شئي ويرمزدى يسون . بوهامي يه معلومدر كه برينك اوغلي اولانده خبر گنوروب موشلوق آيلرار . اما قيزي اولانده ايوده هامى يان ساخيلور . منه اوشاخقده نقل ايدرديلر كه منم آتام آتادان اولانده بابام ايشيدوب . وايستوب گلسون آتامى بوغسون . اما بوغسايدى ديه سنن پيس اولمازدى ؛ نه من ايندي دنيانده اولارديم ، نه بو سوزلري يازارديم نه ده اوخوجيلارينزه ياش آغريسى ويرمزديم . غرض ، ايوده قيز اوشاغى بر شئي دكل .

اما سوز بوراده در كه دخي اولاندان سوگرا چاره نه ؛ دخي بوغماق كه اولماز . سوگرا قيز اوشاغى اوزباشنه باسلبور

قباغه بر آينه توتورلار و باسلبورلار ميزله مكي .

قيز اوشاغى

قيز اوشاغى اربله خلوتجه برنيچه سنوز داليشاندان سوگرا قيزي چاغريلار و ديويورلار آقيز ، سن ايندي بكهلوب عاقلاني باسلي قيز اولوبسان ، گيت آياقلا رگي نو نميز اولسون و چادزه سز كوچه يه چيخما و هر كس بوندان سوگرا نني داليشديرسا دائيشما ، چوكه ايندي دخي عابدي ، ماشالله سن عاقلاني باسلي يكه قيز اولوبسان .

صباحكي گولني همان اوج نهر آروا گنه گليرلر ، و برآز كيچوب قوبوب گيديرلر . گنه قيز آتاسندان سوروشور كه بو آروا تالار گنه نهدن اونري گلمشديلر ، گنه آتاسي جواب ويرير كه « سگا بورج دكل » .

بر نيچه گوندن سوگرا قيز باخوب گورور كه ديه سن ايشلر ايندي اوزگه ايشه اوخشور گل ، گيدن ، گيرن ، جينخان ، فوناق ، چاي ، شيريني ، قند ، ملا ، قيشقريخ ، فلان و فلان . قيز گنه آتاسندان سوروشور كه « بونه قيشقريخ دي » . آتاسي گنه جواب ويرير كه « سگا بورج دكل » .

آخرده قوم فارداشلاردان بر ايكي آروا خلاقى بيشير . قيزي زوربان توتوب اوزاديرلار بره ، فاشلارينك توكلريندن بر نيچه سيني قوبارديرلار ، فاشلارينه و گوزلرينه بر آز قاره مرك سورتورلر ، باقلاقرينه بر آز گلنار قيرمزي سي ياخيلرلا ، آنتيا و اوزي نه بر آز كچ سورتورلر ، باسينگ توكلريندن بر آز كسوب ايل فايريرلار ، سوگرا قيزي دوروزيرلار آباشه ، چخارديرلار كوچه يه ، قباغه بر آينه توتورلار و باسلبورلار ميزله مكي .

كاغذ پايليه

كنجهلي اوخوجيلارينزگ برنيچه ، من ايله چيكمك ياننه كينمك و ييله بر حكيي ناخوش اوسته گنورمك؟ من نه ايلبورم ايله بر حكيي كه بو طور آسان ايشردن خبري بوخدر . دخي اونك علمي مكا نه لازمدر . دخي اونك نه علمي وار . دخي نه وقتور بازلقدر . حقيقت بو مسئله ايله بر خردا مسئله دكل . بزيم مسلمان جماعت بو باره ده كرك چوخ دقت ايله سون . دوغردانده ، هر كس ايسيتور ، « اختيارات » كتابي آچوب باخسون و گورسون كه بر ناخوشلق واردى كه اوگا بو كتابه بر چاره يازيلماش اولسون .

قیز اعلیٰ، گوزالرینگ باشنی توکور، هاری داد ایلیور که «آخی منی هارا آبار برسگن» آروانلار گنه قیزا دییورلر: «چوخ دانیشما، آتان گلوب فولاخلارگنی کسه» .

یعنی سکر یاشندا قیزی اوز ایویندن زور ایله، چکه چکه، میزلیه میزلیه فوز خودا فور خودا آباروب قایبرلار بر اوزگه کشتی نگ ایوینه و سوگرا قایدوب گلیرلر. قیز آعلیا آعلیا قایلر اوزگه کشتی نگ ایوینده و نه قدر یالواریر که «آنا، سن الله سن گیتمه یورادان، باری . قال منم یانمه» . اما هیچ کس قیزا

فولاق ویرمیر، چونکه قیز اوشافی ایوده بر شی دکل، باشندان اولماغی هامی دن مصلحت در. سوگرا قیزگ قوم قارداشلاری قایدوب گلندن سوگرا بر زور پاکشتی گلیر قیزگ یانه. مردار و کافر اوروسلارگ ایچنده بر بیله قاعده وار:

هر کس بر بالاجه قیزه یا ایلکه یکه قیزه زور ایله سه، همان آدمی توتوب گوندربلر اون ایکی ایل سیریده فاتورفا چگیر.

اما بز پاکیزه مسلمانلارگده ایچنده بیله قاعده وار:

بر کشتی بالاجه قیزه زور ایله سه، بز همان کشتی کوجهده گورنده دییوریک «الله مبارک ایلهسون» .

بوللار هامی سی نجه اولور اولسون، اما قیز اوشاغی نگ ایودن تیز رد اولماغی چوخ مصلحت در، اولدن اوتری کسه ایوده قیز اوشاغی بر شی دکل. «موزالان»

دبستان

نجه در داداش؟ ایندی گلدگ منم سوزیمه؟ ایندی بو قوجا ملانگ قدرینی بیلهسن؟ بر ایل بوندان بقیاق ستن باشدیورگ دبستان زوربالی چخارتماغه و مندن مصلحت سوروشدگ. یادگنده در من سنا نه دیدیم؟ یوخسا یادگدان چیخوب؟ هیه یادگدان چیخوب قوی یادگا سالم: «من سگا دیدگ من سگا دیدیم» دهلی اولما. «سن دیدگ» «یوخ دبستان چخارداجانام» . من سگا دیدیم «باشگا سویوخ دگورل» . سن دیدگ «یوخ چخارداجانام» . من سگا دیدیم

«گورگور که چوخ یولگ وار» . سن دیدگ «یوخ چخارداجانام» .

سوگرا سن مگا دیدگ «پس نه قایریم؟» من سگا جواب ویردیم که «هیه ایستورسن مسلمان ایچنده بر قازانجلی اینش باشلیسان، بر قدر پول گوتور، اوزگی ویر زنه زور و قاراباغ آجلارینگ ایچنه، آدنی قوی حاجی علی اسکندر و آج کندلی لر، بش منات ویر اون بش مناتلق حجت آل و بر ایل چکه مبون که قراجه داغک آمبار صاحبی ملاسنندم دولتی اول.

سن دیدگ «یوخ، دبستان چخارداجانام که مکتب اوشاقلاری اوخوسوللار و قباغه گسوللر»

من سگا دیدیم «سن سرساملیوبان» . سوگرا سن گنه مندن سوروشدگ کسه «پس نه غایریم؟»

من سگا جواب ویردیم که جبگا بر قلم دان قوی، سسقالگی اوزات، بارماقلارگک اوجلارینه حنا قوی قیزاروسوللار و کیت اکلش مسلمان ایچنده و باشلا اوگا یوگا دعا یاز

سن دیدگ «یوخ، دبستان چخارداجانام که مات اوخوسون و گوزینی آچسون» . من سگا دیدیم که «براز آز بی، چونکه تورش دی، اورکما دگر» .

سن مگا جواب ویردگ که «یوخ، دبستان چخارداجانام»، من سندن سوروشدیم «کیم سنگ دبستانکی آلاجاق؟ سن دیدگ «پاکولی لار»

من سگا جواب ویردیم کسه «بر قباغه اوزگی ویر قیومنی ریاد چارسوسته، گور ممکن درسی بو طرفدن اوطرفه گیچمک، گور بر سنگ پاکلیلارگ چارسویه دولوشوب نه یه مشغول درلار» .

سن دیدگ «یوخ، دبستان چخارداجانام» . آخرده سن گنه مندن سوروشدگ کسه «پس نه غایریم؟» من سگا جواب ویردیم که «باری یینگی قارالدوب دبستان یازینجه کیت هیچ اولماسه دوز باکونگ آزار خانه لرینگ قابوسنده و داوا آلماسه گلن مسلمان عورلرینه سناش و اونلاره تماشسا ایله اورگک آچیسون» .

من گوردیم که بوده سنگ خوشگا گلمه دی و سن گنه مندن سوروشدگ که «پس نه غایریم؟»

من سگا جواب ویردیم که «گیت یات» مختصر، عزیزم، منم نصیحتلریمگ هیچ بریسی قبول ایله مگک و لاپ آخردا مگا دیدگ که «یوخ، دبستان یازاجانام کسه ملتقه بر منفعت اولسون»

ایندی، دادوش، کیتگ نیجه دی؟ گنور گوروم نیجه مشترک وار؟ دی گوروم نیجه مسلمان شاگردی سنگ دبستانکی اوخوبور؟ گنور گوروم، هانی دبستانگک قدرینی بیله نر؟ من سگا دیمه دیم می «بز مسلمانلاره دبستان زاد لازم دکل؟ و برده ایندی هله خالخدان نه ایستورسن؟ هله ایندی که یادی دی، قوون قاریز واختی دی، نه دبستان بازلقدی؟

بیله دی، قارداشیم، بیله دی، داداشیم، اینان منم سوزیمه که بیله دی، آند ایچمه که اشرف قویماسه دیلار هر نه یه دیسن آند ایچمردیم که بیله دی.

ایندی هله که قوون قاریز واختی دی، نه دبستان بازلقدی؟ . . . . . «قیز دیرمالی»

پوچتا قوطی سی

نخوده صادوق جنابلرینه: کیتگی یوزما. ایروان ده «مشتافه»: مکتوبگرگ خطی شیشه قلمه سنگ کوچلرینه اوخشیور.

پاکوده «دمده کی نه»: هله ایندی وقتی دگل، آستارده «مخبره»: چاپ اولونمیاچان.

لنکران ده م. ح. جنابلرینه: قباغه کی کمی. ایروان ده «آچی»: یه یازمالی مطلب دگل.

قازاخ ده «برکسه»: عیبی یوخدی، اما چاپ اولونماز .

گنجه ده «فتیه»: یازدیقگ سوزار برجه کتجه لی اردن سواپی هیچ کسه لازم دگل.

گنجه ده «لوطی یه»: شعرلرگ پیش دگل، اما او جور شعرلری بزده دیبه بیله ریک، مثلا:

«گیتدیم گوردیم بایرم یانوب، آغزی بورنی پالچیقه باتوب،» هله بو قیز یس دی.

شماخی ده «مرداره»: یازدیقگ مطلب ده مرداردی: «سکوک سویه چکه، سوگرا چاپ ایدهک،

